

KURSUS: DEN PSYKOLOGISKE UDREDNING

AARHUS 2021

KURSETS INDHOLD

KURSETS FORMÅL

Hvordan undersøger man børn, unge og familier? Hvilke undersøgelsesredskaber skal jeg vælge? Hvem bestemmer metoden og indholdet i undersøgelsen? Hvad stiller jeg op, hvis testpersonen ikke kan undersøges med almindelige testmetoder? Hvordan vurderes hvorvidt de undersøgte elementer er valide, det være anvendelse af testresultater, interview, observation mv. Hvordan omsætter jeg undersøgelsen til praksis? Hvordan kan jeg bedst formidle testresultatet til forældre og andre voksne omkring barnet/den unge?

Kursets overordnede formål er:

- ❖ At give dig en bred og evidensbaseret viden om udredningsmetoder og undersøgelsesredskaber.
- ❖ At knytte denne viden til praktisk, konkrete og dagligdagsproblemstillinger i udførelsen af dine psykologiske udredninger.
- ❖ At gøre din evne til refleksion over de etiske, juridiske og praktiske aspekter ved udførelsen af psykologiske udredninger.

LÆRINGSMÅL

Læringsmålet er primært, at du som klinisk psykolog efterfølgende kan tilpasse og forberede et relevant og brugbart undersøgelsesforløb. Du kan forvente at få viden og inspiration i forhold til en række mulige undersøgelsesmetoder – både kvalitative og kvantitative, samt et ”brushup” i forhold til statistik og psykometriske egenskaber, så du er i stand til at vurdere en tests egnethed.

På introducerende niveau får du viden og træning i at planlægge, designe og udføre en psykologiske undersøgelse. Fokus er på børn og unge med forskellige kognitive og adaptive funktionsniveauer samt undersøgelse af barnets omsorgsmiljø og samspil i familien.

FÆRDIGHEDER OG KOMPETENCER

Dette vil vi på kurset gøre dig i stand til:

- ❖ At identificere og analysere en problemstilling og efterfølgende vælge relevante undersøgelsesmetoder og –redskaber.
- ❖ At tage beslutning om, hvorfor og hvornår det er relevant at foretage psykologisk undersøgelse af børn og unge eller familier.
- ❖ At kunne planlægge og tilrettelægge en psykologisk undersøgelse, samt vælge design for undersøgelsen (test, observation, spørgeskemaer mv.).
- ❖ At kunne formidle den psykologiske undersøgelse til barnet, den unge, familien og netværket.

Du vil få kompetencer i:

- ❖ At kunne reflektere over de etiske, praktiske og psykometriske aspekter ved udførelsen af psykologiske tests og anvendelsen af spørgeskemaer. Desuden at vurdere de enkelte redskabers relevans, formåen og begrænsninger i forhold til udredning af barnet/ den unge, familien og det sociale miljø.

MÅLGRUPPE

Psykologer i starten af deres specialistuddannelse på børneområdet. Større testerfaring er ikke en forudsætning.

Det er en fordel, men ikke en forudsætning, at have taget kurset "Barnets psykiske udvikling og udviklingsforstyrrelser" før dette kursus.

UNDERVISNINGSFORM

Undervisningen tilrettelægges med en kombination af oplæg gruppeopgaver, videoklip samt fælles drøftelse af casemateriale.

TEMAER I KURSET

- ❖ Kvantitative og kvalitative tests, ratingscales og psykometri.
- ❖ Intelligenstestning.
- ❖ Børneneuropsykologisk udredning.
- ❖ Vurdering af det adaptive funktionsniveau.
- ❖ Kvalitative vurderinger, hypoteseafprøvning, differentialdiagnostiske overvejelser.
- ❖ Observationer, spørgeskemaer.
- ❖ Tolkning af undersøgelsesresultater og rapportskrivning.
- ❖ Den psykologiske undersøgelse af spæd- og småbørn.

- ❖ Analyse af barnets relationelle og sociale miljø, herunder forældrekompetence undersøgelser.
- ❖ Caseformulering, den kliniske vurdering og rollen som undersøger.

FORBEREDELSE

Kursisterne forudsættes at have læst nedenstående litteratur forud for kurset, da teksterne anvendes som fælles grundlag for undervisningen.

Der vil i kursusforløbet blive præsenteret cases og problemstillinger, der skal arbejdes med i grupper. Deltagerne kan evt. efter nærmere aftale med undervisere selv medbringe cases til brug i undervisningen/gruppearbejde.

EFTER KURSET

Der vil løbende blive præsenteret litteraturlister i forhold til de enkelte undervisningstemaer. Litteraturlisterne fremgår af undervisningsslides

LITTERATUR

Litteraturen sendes til kursister med link til dropbox tre uger før kursets start.

DETTE INDGÅR IKKE I KURSET

Kurset omfatter ikke fyldestgørende demonstration af test eller administration af test, men vi vil gennem konkrete testeksempler (eksempelvis videoklip) og mindre øvelser, vise området. Kursister skal derfor ikke forvente grundig gennemgang og oplæring i anvendelsen af specifikke udredningsmetoder, herunder testredskaber. Der vil være nedslag i specifikke tests til anskueliggørelse af anvendelsesmuligheder, og der vil være et bredt udvalg, hvor der også er mulighed for at øge ens viden om, hvilke test der er tilgængelige, således der evt. efterfølgende kan suppleres efterfølgende med opfølgende kurser og supervision ift. anvendelse.

KURSUSPROGRAM

DAG 1:

INTRODUKTION SAMT UDREDNING AF SMÅBØRN
5. MAJ 2021 KL. 10-17

FORMIDDAG: INTRODUKTION TIL DEN PSYKOLOGISKE UDREDNING
UNDERVISER ELSE BRUNVAND

Generel introduktion til den psykologiske udredning, hypoteseafprøvende model, udviklingspsykopatologi og case formulering. Der vil være fokus på hvordan vi, i forhold til en given undersøgelse systematisk forholder os til hvad der eventuelt bør undersøges, med hvilket formål,

hvilke elementer der bør indgå i undersøgelsen mv. Hvordan tilrettelægges en undersøgelse med de nødvendige og tilstrækkelige betingelser, og hvordan forholder vi os når det optimale ikke er muligt? Hvilke elementer er afgørende i enhver undersøgelse? Hvordan udvælger og vurderer vi hvad der er de bedst egnede undersøgelsesredskaber til at belyse og vurdere en specifik problemstilling. Hvornår bør vi afholde os fra at undersøge og vurdere?

EFTERMIDDAG: UDREDNING AF SMÅBØRN UNDERVISER JANE EVALD

Der vil være gennemgang af basal psykometri og statistik, således kursisten får mulighed for at genopfriske relevante fokuspunkter ved anvendelse af tests, deres anvendelighed og begrænsninger. Der vil være gennemgang af de 5 maximer ved neuropsykologisk praksis, dvs. med grundlæggende indføring i udredningsdisciplinen, så man bliver styrket i muligheder for at skelne mere sikkert mellem normal og afvigende udvikling, og det særlige som knytter sig ved at være klinisk psykolog med børn som målgruppe; dvs. hvis hjerner ikke er færdigmodnede og hvor udviklingen sker i spring og i spurter. Der vil være gennemgang af testning af intelligens og batterier til vurderinger af småbørn, det vil være med hovedvægt på Wechslers tests, men også med kort gennemgang af RIAS, Bayley, PEP3 mm. og gennemgang af udfordringer/begrænsninger ved disse tests og undersøgelse i småbørnsalderen.

DAG 2:

INTELLIGENS, ADAPTIVT FUNKTIONSNIVEAU OG AUTISME 6. MAJ 2021 KL. 9-16

FORMIDDAG: UDREDNING AF INTELLIGENS OG ADAPTIVT FUNKTIONSNIVEAU UNDERVISER: JANE EVALD

Der vil være fokus på udredning af intelligens hos skolebørn og unge. Der vil fokus være på at anvende de mange scores og delscores relevant, således forståelsen bredes ud og nuanceres. Der vil dernæst være fokus på funktionsniveau og vurdering af barnets tillærte færdigheder i livet. Disse kan afvige både positivt og negativt i forhold til barnets øvrige evner og kompetencer, og er udtryk for barnets muligheder for selvstændighed. I diagnostisk sammenhæng kan målet anvendes som udtryk for belastningsgraden af barnet og behovet for støtte, dvs. dette er ikke uvæsentligt i beskrivelsen af et barns muligheder for selvstændighed. Der vil være inddragelse af Vineland-2 og ABAS-II.

EFTERMIDDAG: UDREDNING AF SANSEMÆSSIGE, SOCIALE OG KOMMUNIKATIVE VANSKELIGHEDER IFT. AUTISME UNDERVISER: LINE GEBAUER

Udredning af børn med sansemæssige, sociale og kommunikative vanskeligheder med fokus på autisme. Der vil være fokus på anamneseoptagelse, klinisk indtryk samt anvendelsen af psykometriske instrumenter til vurdering af autisme symptomer. Del 1.

DAG 3:

UDREDNING MED FOKUS PÅ AUTISME OG OPMÆRKSOMHED, HUKOMMELSE SAMT EKSEKUTIVE FUNKTIONER

7. MAJ 2021 KL. 9-16

FORMIDDAG: UDREDNING AF SANSEMÆSSIGE, SOCIALE OG KOMMUNIKATIVE VANSKELIGHEDER IFT. AUTISME

UNDERVISER: LINE GEBAUER

Udredning af børn med sansemæssig, sociale og kommunikative vanskeligheder med fokus på autisme. Der vil være fokus på anamneseoptagelse, klinisk indtryk samt anvendelsen af psykometriske instrumenter til vurdering af autisme symptomer. Del 2.

EFTERMIDDAG: UDREDNING MED FOKUS PÅ OPMÆRKSOMHED, HUKOMMELSE OG EKSEKUTIVE FUNKTIONER

UNDERVISER: JANE EVALD

Der vil være fokus på en indføring i det komplekse arbejde i forhold til at skelne mellem funktionerne og måderne som de undersøges på. Dette vil være med udgangspunkt i udviklingsforståelse og med gennemgang af udredningsmetoder til dette (heriblandt TEA-Ch, TOMAL2, Rey Complex Figure Test, D-KEFS, NEPSY2, Leiter-3 mm.), men også ved inddragelse af spørgeskemaer som BRIEF2, ADHD-RS og CCC2. Der vil være en kort gennemgang af det særligt vedr. sprog og sproglig udvikling. Eftersom det primært er talehørelærernes fagområde, så vil det være i et kortere oplæg, men med fokus på grundforståelse i forhold til relevante sammenhænge mellem psykologernes fagfelt og talehørelærernes.

DAG 4:

UDREDNING AF TRAUMER OG BARNETS SAMSPIL MED OMSORGSPERSON(ER).

7. JUNI 2021 KL. 10-17

UNDERVISER: THOMAS NIKOLAI IVERSEN

Første del af dagen vil tage udgangspunkt i udredningen af barnets relationelle miljø. Der vil være fokus på anvendelsen af anamneseoplysninger, interview og observationsmetode i udredningen af barnets samspil med omsorgsperson(er), og anvendelsen af redskaber som MIM, ADBB, forældreinterview og ustrukturerede legeobservationer.

Anden del af dagen vil tage udgangspunkt i udredningen af børn og unge med traumer, herunder overvejelser forud for udredningen af børn med traumer, det første møde, de kliniske indtryk, observationer af barnets adfærd (herunder bekymrende adfærd), og anvendelsen af helt nye testredskaber, der er udviklet med udgangspunkt i de nye traumekriterier i ICD-11, som fx den reviderede Thomas-test, og ITQ-CA (International Trauma Questionnaire Child and Adolescent). Der

vil derudover være fokus på den danskudviklede traumatetest OCTS (Odense Child Trauma Screening).

DAG 5:

UDREDNING AF EMOTIONELLE FORSTYRRELSER MED FOKUS PÅ ANGST OG OCD 8. JUNI 2021 KL. 9-16

UNDERVISER: KRISTIAN B. ARENDT

Forekomst, ætiologi og udviklingsforløb ved emotionelle forstyrrelser med fokus på angst, herunder forskellige teoretiske tilgange til forståelsen af angst. Der ligeledes være fokus på differential diagnostik.

Udredning af emotionelle forstyrrelser med fokus på angst og OCD.

DAG 6:

PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSER SAMT RAPPORTERING OG FORMIDLING 9. JUNI 2021 KL. 9-16

FORMIDDAG: UDREDNING AF PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSER HOS UNGE
UNDERVISER: KASPER PYNDT

Relevante instrumenter i form af selvrapportering og kliniske interviews til afdækning af personlighedens funktionsniveau og personlighedstræk gennemgås. De diagnostiske kriterier i ICD-11 og DSM-5 fremlægges med henblik på en dimensionel vurdering af personlighedens sværhedsgrad i modsætning til den kategorielle tilgang i nuværende ICD-10.

EFTERMIDDAG: RAPPORTERING OG FORMIDLING
UNDERVISER: ELSE BRUNVAND

Rapportering og formidling. Der vil her være fokus på opsamling af undersøgelsesresultater, rapport skrivning og det formidlingsmæssige aspekt både mundtlig og skriftlig. Hvem skriver vi til? Hvordan understøtter vi at undersøgelsen i så høj grad som muligt bidrager til relevant udviklingsstøtte – og gør en forskel? Hvordan formidler vi til barnet, den unge og familien? Der vil blive arbejdet med drøftelser i plenum af dilemmaer og etiske problemstillinger. I grupper vil der blive arbejdet med udgangspunkt i egne rapporter. Der vil ligledes blive arbejdet med at øve mundtlig tilbagelevering samt anvendelsen af breve til barnet/det unge som mulige redskab.

UNDERVISERE

Kristian B. Arendt

Kristian Arendt er uddannet cand.psych. Ph.d. ved Aarhus Universitet og beskæftiger sig med børne/unge området gennem både forskning og klinisk arbejde ved CEBU - Center for psykologisk behandling til børn og unge. Han er specialiseret i angstbehandling af børn og unge, og har arbejdet med Cool Kids/Chilled programmerne siden 2011. Kristian er medudvikler af behandlingsprogrammerne Back2School samt Mind My Mind. Kristian har gennem flere år undervist på Aarhus Universitet, specialpsykologuddannelsen og er godkendt af Dansk Psykolog Forening som underviser på specialistuddannelsen i udredning og behandling af angst hos børn og unge.

Else Brunvand

Else Brunvand er autoriseret cand. Psych., specialist i klinisk børnepsykologi. Else har gennem en årrække arbejdet med børn, unge og familier indenfor både den psykiatriske og primære sektor. Derudover har hun været tilknyttet et landsdækkende projekt for at udvikle tilbud om udredning og behandling til børn og unge med seksuelt bekymrende og krænkende adfærd. I flere år har hun været tilknyttet VISO som konsulent i forhold til komplekse sager med omsorgssvigt, overgreb og psykopatologi. Hun har således stor erfaring med udredning og behandling af børn og unge, med en særlig interesse for børn og unge med både komplekse problemstillinger, opmærksomhedsforstyrrelse og social kognitive udfordringer.

Jane Evald

Jane Evald er børneneuropsykolog og specialiseret i børns udvikling, og udvikling af neuropsykologiske funktionsforstyrrelser og udfordringer. Jane er specialiseret i neuropsykologiske undersøgelser, rådgivning og vejledning, hvor hun kærer sig om undersøgelsesmetoder til at forstå og beskrive det særegne ved det enkelte barn.

Line Gebauer

Line Gebauer er klinisk psykolog ved Langagerskolen, der er Aarhus kommunes specialtilbud til børn og unge med autisme og/eller svær ADHD. Som psykolog på Langagerskolen varetages interne og eksterne opgaver, f.eks. rådgivning i VISO-regi. Line er lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet, hvor hun har arbejdet med forskning indenfor autismeområdet i over 10 år, særligt med fokus på hjernes bearbejdning af sanseinformationer.

Thomas Nikolai Iversen

Autoriseret psykolog, og Specialist i Børnepsykologi og Klinisk psykologi, og certificeret Theraplay terapeut.

Som psykolog har Thomas arbejdet med udsatte børn og unge, og hans erfaring stammer hovedsageligt fra flere års arbejde i bl.a. familiehusholdninger med behandling- og udredningsopgaver, som supervisor på en døgninstitution, og aktuelt som psykolog i Børnehus Syd, hvor han forestår udrednings- og behandlingsopgaver ift. børn og unge, som har været udsat for vold og seksuelle overgreb. På kurset vil Thomas både inddrage teoretisk viden om- og erfaringer fra mødet med børn og traumer.

Kasper Pyndt

Kasper Pyndt har stor erfaring med udredning og behandling af unge med personlighedsforstyrrelse. Aktuelt er han ansat ved Børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling Århus Universitets hospital Skejby for at etablere et team til udredning og behandling af unge med personlighedsforstyrrelse ud fra en mentaliseringsbaseret tilgang. Han har tidligere været med til at etablere et behandlingstilbud til unge med personlighedsforstyrrelse på Ungdomshjemmet Holmstrupgård i Region Midt, og har desuden arbejdet i klinik for personlighedsforstyrrelser i Regionspsykiatrien Randers med udredning og behandling af voksne med personlighedsforstyrrelse.

Kasper Pyndt er godkendt specialpsykolog i psykiatri, specialist og supervisor i psykoterapi hos voksne og arbejder ud fra en psykodynamisk og mentaliseringsbaseret forståelse.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Kursusarrangør: Else Brunvand

Hvor: Aarhus. Nærmere lokation kommer senere.

Pris: 9.600 kr. + moms for 6 dages kursus inklusiv fuld forplejning.

Ved tilmelding til dette kursus OG kurset "Barnets psykologiske udvikling og udviklingsforstyrrelser" er samlet total pris: 16.600 kr. + moms.

Tilmelding: Tilmelding sker ved henvendelse til karla@gammelby-moelle.dk, og man er tilmeldt når betaling er registreret. Grundet den aktuelle situation med covid 19, følger vi sundhedsstyrelsens retningslinjer tæt, hvilket kan indebære at undervisning ændres til online-undervisning hvis dette er påkrævet ved afholdelse af kursus. Tilmelding er bindende.

Såfremt du har spørgsmål, er du velkommen til at skrive til: elsebrunvand@gmail.com

Med venlig hilsen

Psykolog Else Brunvand
Autoriseret Psykolog
Specialist i Klinisk Børnepsykologi

Tlf: 31320058
Frederiksgade 74 E
8000 Århus C
www.elsebrunvand.dk